

Varga Benedek*

Beszámoló a 8th Biennial Conference of the ESCLH: *Back to the Past and Building the Future* című nemzetközi konferenciáról

A European Society for Comparative Legal History (ESCLH) 2025-ben a Szegedi Tudományegyetem Állam- és Jogtudományi Karának ítélte a kétéven- te megrendezésre kerülő nemzetközi konferenciájának rendezési jogát, így Magyarországon elsőként kerülhetett sor e nemzetközi fórum megrendezésére. A konferencia-

* Varga Benedek, PhD-hallgató, Szegedi Tudományegyetem, Állam- és Jogtudományi Doktori Iskola, ORCID: 0009-0003-1008-7314

sorozat 2010-ben, Valenciában vette kezdetét, két évvel ezelőtt pedig az Augsburgi Egyetem adott otthont a rendezvénynek. A szegedi szervezőbizottság elnöke Prof. Dr. Varga Norbert, a Magyar Jogtörténeti Tanszék vezetője volt, tagjai Dr. Pétervári Máté (a tanszék adjunktusa) és dr. Varga Benedek (a tanszék PhD-hallgatója) voltak, a konferenciaszervezés pedig a Kulturális és Innovációs Minisztérium Nemzeti Kutatási, Fejlesztési és Innovációs Alapból nyújtott 149120 számú Tudományos Mecenatúra pályázata támogatásával valósult meg.

A konferencia 2025. július 2–4. között került megrendezésre, ahova 4 kontinens 27 országából több mint 150 kutató érkezett, hogy ismertesse az összehasonlító jogtörténet tárgykörébe tartozó kutatási eredményeit. A rendezvényen 3 napon keresztül 36 tematikusan kialakított panelban zajlottak az előadások. A panelokat a konferencia első napján egy PhD-workshop előzte meg, ahol a pályájuk elején álló fiatal kutatók, PhD-hallgatók kaphattak hasznos tanácsokat a publikálás, kutatómódszertan és nemzetközi kutatócsoportok témaköreiben nemzetközileg elismert kutatóktól. Az első előadó Aniceto Masferrer, a Valenciai Egyetem professzora volt, aki az összehasonlító jogtörténeti módszertanról prezentált (*The Ideology of Modern Codes and the Role of Judges: The Need for a Comparative Legal History Approach*). A második előadó, Agustín Parise a Maastrichti Egyetem docense volt, aki a tudományos írással kapcsolatban osztott meg hasznos tanácsokat a hallgatósággal (*Igniting, Developing, and Disseminating Lines of Research in Comparative Legal History*). Ezt követően a Jagelló Egyetem két

A nyitóünnepség

jogtörténész, Maciej Miłkiewicz és Jan Halberda prezentált a Krakóban működő nemzetközi kutatócsoportok tevékenységéről, előbbi az Európai Bizottság és a Nemzetközi Visegrádi Alap által finanszírozott projektekről, utóbbi a *Legal Heritage Lab*-ról.

Ezt követte a konferencia megnyitója, ahol Dr. Töröcsikné Prof. Dr. Görög Márta, az SZTE ÁJTK dékánja és Prof. Dr. Szabó Gábor (a Szegedi Tudományegyetemért Alapítvány Kuratóriumának elnöke) köszöntőjét követően Matthew Dyson (az ESCLH elnöke, az Oxfordi Egyetem professzora) és Prof. Dr. Varga Norbert (a helyi szervezőbizottság elnöke, a Magyar Jogtörténeti Tanszék vezetője) tartották meg nyitóbeszédüket, hangsúlyozva az összehasonlító módszertan és a primer forrásokon alapuló kutatások fontosságát. A megnyitó utolsó programpontjaként a konferencia első plenáris előadója, Prof. Dr. Ulrike Müßig a Passaui Egyetem tanszékvezető professzora (Chair for Civil Law, German and European Legal History) tartotta meg előadását *Rome is not Rome: The (Legal Historian) Impact of Northern European Humanism alongside the Eagerness of Reading Primary Sources within the Networks of Konrad Celtis* címmel. Az előadás Konrad Celtis német humanista gondolkodó munkásságán és kapcsolatrendszerén keresztül mutatta be az észak-európai humanizmus terjedését, primer forrásokon alapuló interdiszciplináris kutatómódszertan felhasználásával.

A panelelőadások mellett, a konferencia második napján tartotta meg az ESCLH a társaság közgyűlését, ahol a szervezet megválasztotta új elnökét, Agustín Parise személyében, valamint bejelentették, hogy a 2027. évi konferencia rendezési jogát a Lundi Egyetem s annak tanszékvezető professzora, Martin Sunnqvist kapta meg. Emellett

azok a résztvevők, akik mélyebben érdeklődtek az összehasonlító jogtörténeti témában való publikálás iránt, egy kötetlen „lunch talkon” vehettek részt, ahol *Comparative Legal History* című folyóirat szerkesztői osztották meg a publikálással kapcsolatos tapasztalataikat. A második napot – a Rectori Hivatalban megrendezett – gálavacsora zárta, amelyen a rendezvény második „keynote speaker”, Prof. Dr. Stefan Vogenauer, a frankfurti Max-Planck-Institut für Rechtsgeschichte und Rechtsstheorie igazgatója tartotta meg plenáris előadását *Back to the European Legal Past in Building the Future of Asian Contract Laws* címmel. Az előadásban Prof. Vogenauer bemutatta az általa vezetett – ázsiai szerződési jogot vizsgáló – kutatócsoport legfőbb eredményeit: makroszinten azt, hogy az ázsiai államokban hogyan zajlott le a nyugati-európai kodifikációs produktumok átvétele, mikroszinten pedig azt prezentálta, hogy a távol-keleti jogalkalmazók mennyire másképpen ítélték meg az egyes szerződési jogi jogintézményeket, mint például az érvénytelenségét, vagy a tisztességtelen szerződési kikötéseket. Ezt követően Prof. Dr. Rovó László, az SZTE rektora és Dr. Fendler Judit, az SZTE kancellárja köszöntötte a megjelenteket, kiemelve a konferencia fontosságát a nemzetközi tudományos kapcsolatok építésében.

A konferencia kiemelkedő jelentőséggel bír a nemzetközi jogtörténeti kapcsolatok elmélyítésében és bővítésében. Új szakmai együttműködések születtek, a meglévő kapcsolatok megerősödtek, és számos új híd épült a nemzetközi tudományos közösség tagjai között. Külön köszönet illeti támogatóinkat, mindenekelőtt Otto Danwerthet, a frankfurti Max Planck Intézet kiadójának vezetőjét, aki értékes könyvadományával járult hozzá rendezvényünk sikeréhez.

